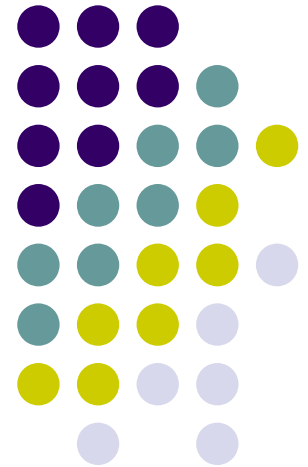


# Średniozaawansowane programowanie w C++

---

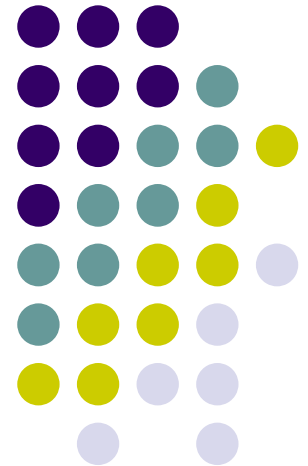
Wykład #4  
4 listopada 2020 r.



# Systemy wieloprocessorowe

---

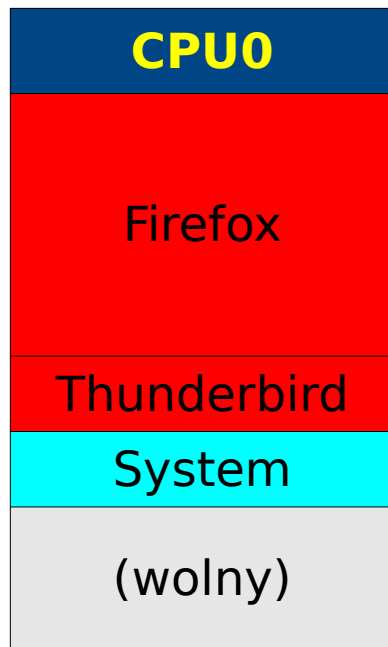
Czy więcej znaczy lepiej?



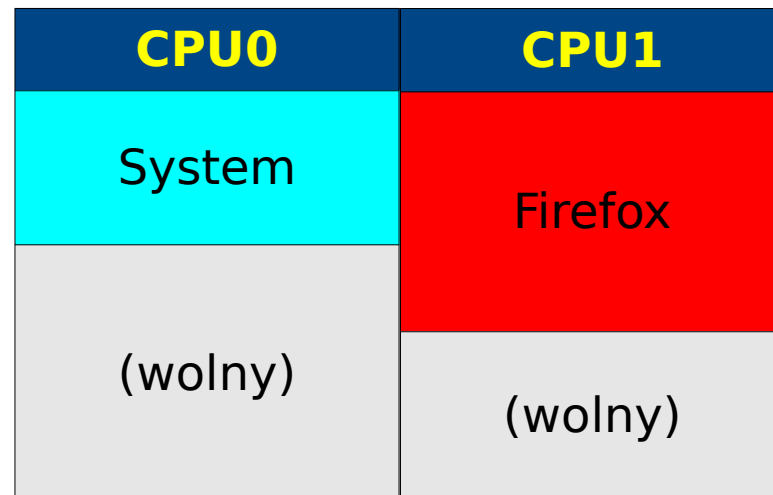
# Zarządzanie procesorami przez OS



## System jednoprocesorowy



## System dwuprocesorowy



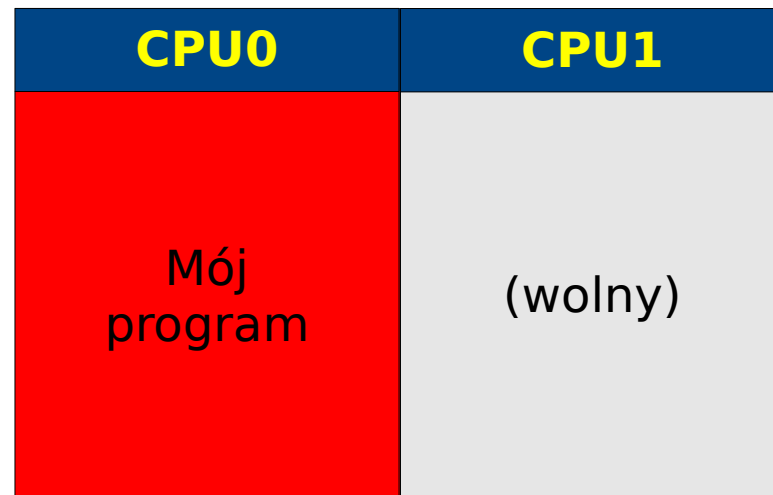
# Aplikacje jednowątkowe



## System jednoprocessorowy



## System dwuprocessorowy



Aplikacje niezaprojektowane jako wielowątkowe będą działać **szybciej** na komputerach z **jednym szybkim rdzeniem**, niż z **dwoma wolniejszymi**!

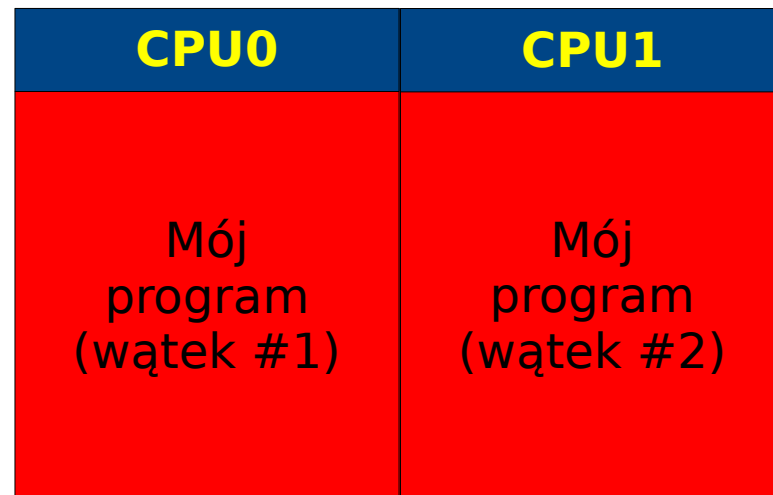
# Aplikacje wielowątkowe



## System jednoprocesorowy



## System dwuprocesorowy

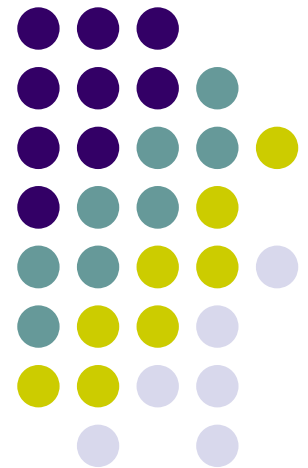


Dopiero jawne wydzielenie drugiego wątku prowadzi do skorzystania z zalet procesorów wielordzeniowych!

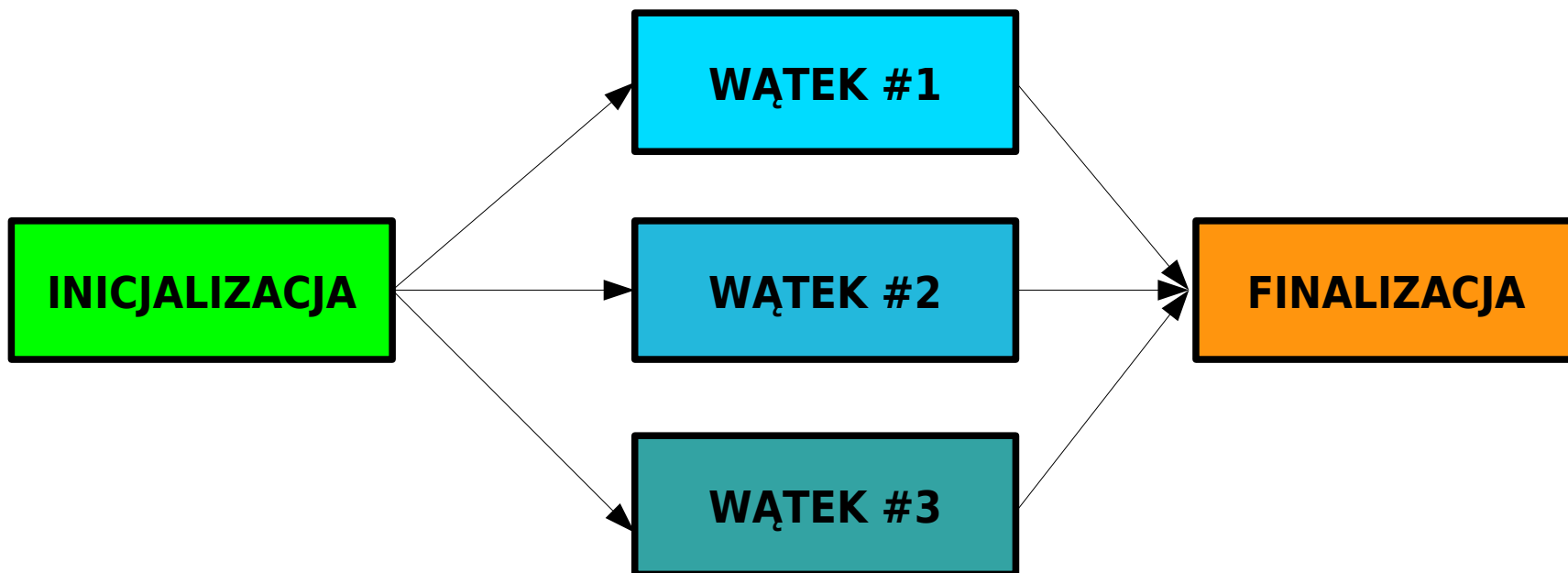
# Obliczenia wielowątkowe

---

Idea  
Implementacja



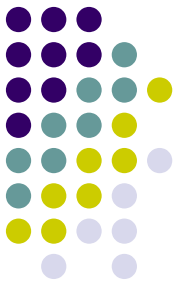
# Program wielowątkowy



Nie wszystkie etapy programu można wykonywać wielowątkowo (np. wczytywanie dużego pliku)!

Etapy jedno i wielowątkowe mogą się wielokrotnie przeplatać.

# std::thread



```
#include <thread>
```

```
void funkcja_drugiego_watku ()  
{  
    // (...) robi coś  
}
```

```
int main ()  
{  
    // (...) wczytujemy dane itp.  
    // otwieramy drugi wątek:  
    std::thread drugi_watek (funkcja_drugiego_watku);  
    // (...) coś dalej miziamy  
    drugi_watek.join ();    // czekamy na zakończenie drugiego wątku  
    // (...) kończymy obliczenia jednowątkowo  
    return 0;  
}
```

**Zalety:** obliczenie równoległe na ogół wykonują się szybko

**Wady:** funkcja\_drugiego\_watku musi być void (void) – problemy ze sterowaniem wątkiem i przechwytywaniem jego wyników (konieczność użycia zmiennych globalnych).



# std::mutex



```
#include <mutex>

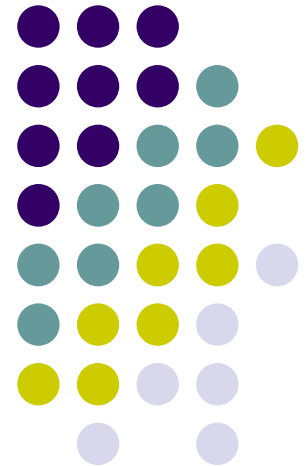
float tablica [100];    // tablica globalna

class KlasaWspoldzielona
{
    public:
        void kwadrat (int i) {
            blokada.lock ();        // zakładanie blokady
            tablica [i] *= tablica [i];
            blokada.unlock ();      // zdejmowanie blokady
        }
    private:
        std::mutex blokada;
};
```

Blokada blokuje sekcję na wyłączność dla jednego wątku. Pozostałe wątki czekają w kolejce na zwolnienie blokady.  
Dla wygody można używać `std::unique_lock`

# Przykład

Obliczanie wartości średniej



# srednia.hpp



```
#ifndef _srednia_hpp_  
#define _srednia_hpp_  
#include <vector>
```

```
typedef std::vector<double>::const_iterator iter;
```

```
class Srednia
```

```
{
```

```
    public:
```

```
        // Konstruktor zapamiętuje „jego” zakres tablicy
```

```
        Srednia (const iter &pocz, const iter &konc);
```

```
        double wartosc () const {return srednia_};
```

```
        void operator() (); // wykonuje obliczenia
```

```
        int ilosc () const {return n_};
```

```
    private:
```

```
        double srednia_;
```

```
        int n_; // liczba elementów w zakresie
```

```
        iter pocz_; // początek zakresu
```

```
        iter konc_; // pierwszy element za zakresem
```

```
};
```

```
#endif
```

# srednia.cpp



```
#include "srednia.hpp"
#include <algorithm>
#include <boost/lambda/lambda.hpp>

Srednia::Srednia (const iter &pocz, const iter &konc) :
    pocz_ (pocz), konc_ (konc)
{
    n_ = konc_ - pocz_;
}

void Srednia::operator() ()      // wykonuje obliczenia
{
    srednia_ = 0.0;
    std::for_each (pocz_, konc_, srednia_ += boost::lambda::_1);
    srednia_ /= n_;
}
```

# main.cpp



```
#include <boost/thread.hpp>
#include "srednia.hpp"

double licz_srednia (const std::vector <double> &dane, int p) // p – liczba wątków
{
    std::vector <Srednia*> srednie;
    boost::thread_group watki;

    int n = dane.size();

    for (int i = 0; i < p; ++i) // przydziela zakresy poszczególnym obiektom
        srednie.push_back (new Srednia (dane.begin() + n*i/p, dane.begin() + n*(i+1)/p));
    for (int i = 0; i < p; ++i) // tworzy wątki
        watki.create_thread (std::ref (*(srednie [i])));

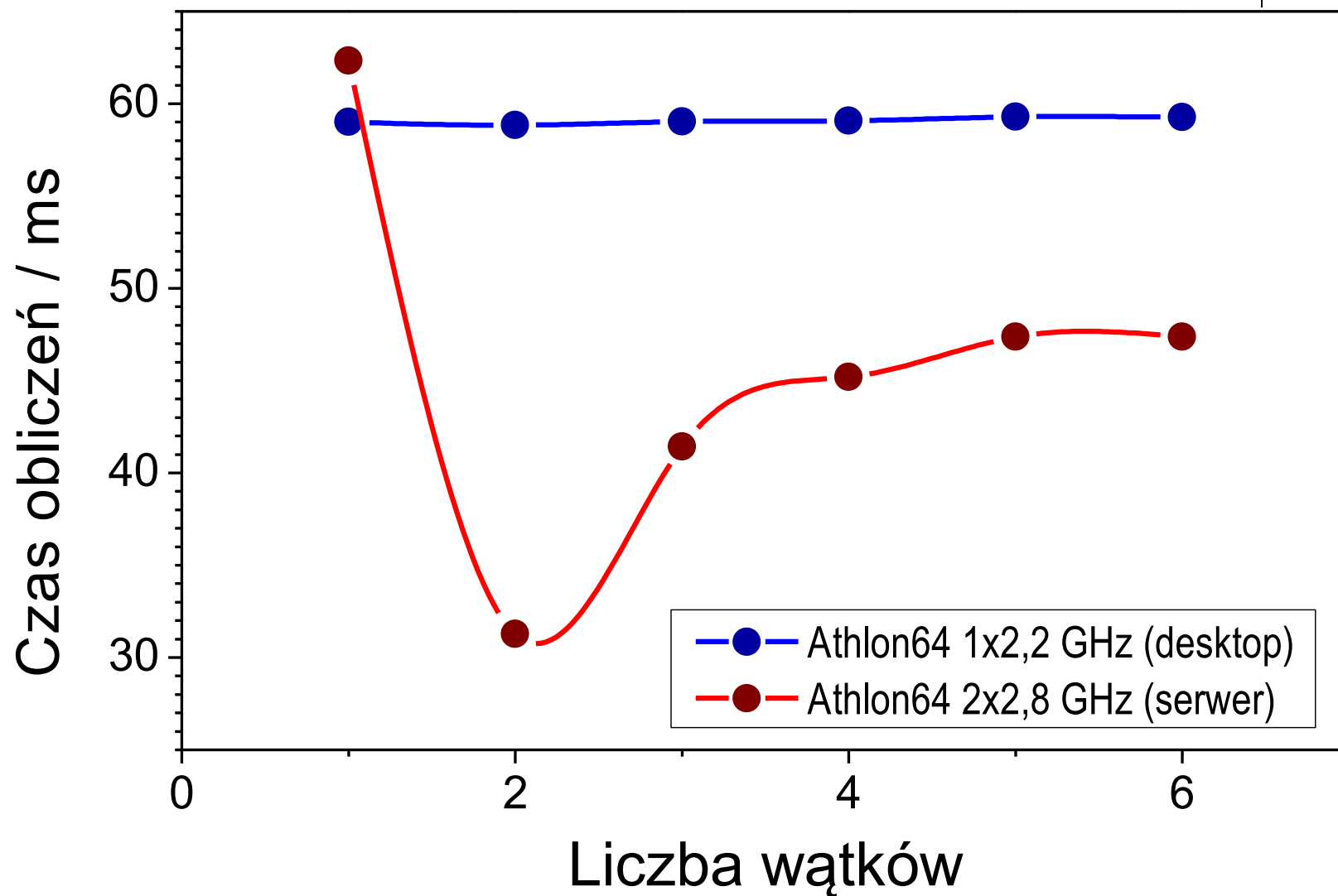
    watki.join_all (); // czeka na zakończenie wszystkich obliczeń

    double srednia = 0.0;
    for (int i = 0; i < p; ++i) // oblicza średnią średnich
        srednia += srednie[i]->wartosc() * srednie[i]->ilosc();
    srednia /= dane.size ();

    for (int i = 0; i < p; ++i)
        delete srednie[i];

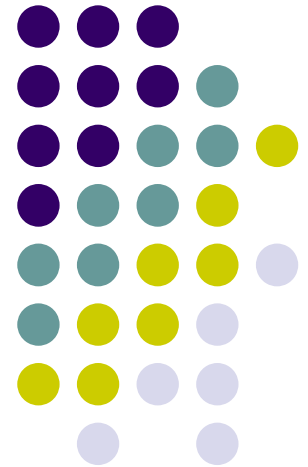
    return srednia;
}
```

# Testy wydajności



# std::chrono

*He who controls the past  
commands the future  
He who commands the future,  
conquers the past.  
Kane*



# Dostępne zegary



```
#include <chrono>
```

```
using namespace std::chrono;
```

Zegar	Opis
system_clock	Wall clock time from the system-wide realtime clock
steady_clock	Monotonic clock that will never be adjusted
high_resolution_clock	The clock with the shortest tick period available

Metody *now()* ww. klas zwracają obiekt daty/czasu typu *std::chrono::time\_point*.



# time\_point / duration – przykłady



```
#include <iostream>
#include <chrono>
#include <ctime>

int main()
{
    std::chrono::time_point<std::chrono::system_clock> start, end;
    start = std::chrono::system_clock::now();
    std::cout << "f(42) = " << fibonacci(42) << '\n';
    end = std::chrono::system_clock::now();

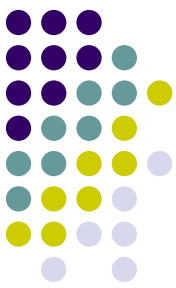
    std::chrono::duration<double> elapsed_seconds = end-start;
    std::time_t end_time = std::chrono::system_clock::to_time_t(end);

    std::cout << "finished computation at " << std::ctime(&end_time)
              << "elapsed time: " << elapsed_seconds.count() << "s\n";
}
```

Więcej na:

<http://en.cppreference.com/w/cpp/chrono>

# std::literals::chrono\_literals



## D

d (since C++20)

## H

h (since C++14)

## M

min (since C++14)

ms (since C++14)

## N

ns (since C++14)

## S

s (since C++14)

## U

us (since C++14)

## Y

y (since C++20)

### Helper types

Type	Definition
std::chrono::nanoseconds	duration</*signed integer type of at least 64 bits*/, std::nano>
std::chrono::microseconds	duration</*signed integer type of at least 55 bits*/, std::micro>
std::chrono::milliseconds	duration</*signed integer type of at least 45 bits*/, std::milli>
std::chrono::seconds	duration</*signed integer type of at least 35 bits*/>
std::chrono::minutes	duration</*signed integer type of at least 29 bits*/, std::ratio<60>>
std::chrono::hours	duration</*signed integer type of at least 23 bits*/, std::ratio<3600>>
std::chrono::days (since C++20)	duration</*signed integer type of at least 25 bits*/, std::ratio<86400>>
std::chrono::weeks (since C++20)	duration</*signed integer type of at least 22 bits*/, std::ratio<604800>>
std::chrono::months (since C++20)	duration</*signed integer type of at least 20 bits*/, std::ratio<2629746>>
std::chrono::years (since C++20)	duration</*signed integer type of at least 17 bits*/, std::ratio<31556952>>

Note: each of the predefined duration types up to hours covers a range of at least  $\pm 292$  years.

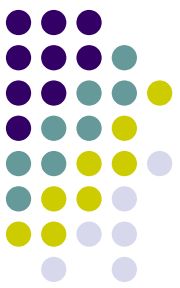
Each of the predefined duration types days, weeks, months and years covers a range of at least  $\pm 40000$  years. years is equal to 365.2425 days (the average length of a Gregorian year). months is equal to 30.436875 days (exactly 1/12 of years). (since C++20)

Więcej na:

<https://en.cppreference.com/w/cpp/chrono/duration>

[https://en.cppreference.com/w/cpp/symbol\\_index/chrono\\_literals](https://en.cppreference.com/w/cpp/symbol_index/chrono_literals)

# Przykłady (1)



```
#include <iostream>
#include <chrono>

constexpr auto year = 31556952ll; // seconds in average Gregorian year

int main()
{
    using shakes = std::chrono::duration<int, std::ratio<1, 1000000000>>;
    using jiffies = std::chrono::duration<int, std::centi>;
    using microfortnights = std::chrono::duration<float, std::ratio<14*24*60*60, 1000000>>;
    using nanocenturies = std::chrono::duration<float, std::ratio<100*year, 10000000000>>;

    std::chrono::seconds sec(1);

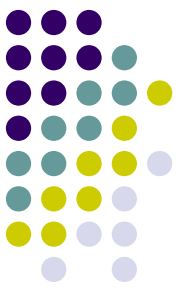
    std::cout << "1 second is:\n";

    // integer scale conversion with no precision loss: no cast
    std::cout << std::chrono::microseconds(sec).count() << " microseconds\n"
              << shakes(sec).count() << " shakes\n"
              << jiffies(sec).count() << " jiffies\n";

    // integer scale conversion with precision loss: requires a cast
    std::cout << std::chrono::duration_cast<std::chrono::minutes>(sec).count()
              << " minutes\n";

    // floating-point scale conversion: no cast
    std::cout << microfortnights(sec).count() << " microfortnights\n"
              << nanocenturies(sec).count() << " nanocenturies\n";
}
```

# Przykłady (2)



```
#include <iostream>
#include <chrono>

int main()
{
    using namespace std::chrono_literals;
    auto day = 24h;
    auto halfhour = 0.5h;
    std::cout << "one day is " << day.count() << " hours\n"
              << "half an hour is " << halfhour.count() << " hours\n";
}
```

Output:

```
one day is 24 hours
half an hour is 0.5 hours
```

```
#include <iostream>
#include <chrono>

int main()
{
    using namespace std::chrono_literals;
    auto halfmin = 30s;
    std::cout << "half a minute is " << halfmin.count() << " seconds\n"
              << "a minute and a second is " << (1min + 1s).count() << " seconds\n";
}
```

Output:

```
half a minute is 30 seconds
a minute and a second is 61 seconds
```

# Programowanie jest fantastyczne!!!

